

**Kształcenie osób
niebędących obywatelami polskimi
oraz obywateli polskich
pobierających naukę w szkołach
funkcjonujących w systemach oświaty innych
państw**

Podstawy prawne:

- 1) ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - [Prawo oświatowe](#) (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.) - rozdział 7 (art. 165 -167),
- 2) ustawa z dnia 7 października 1999 r. o [języku polskim](#) (Dz. U. z 2011 r. Nr 43 poz. 224, z późn. zm.),
- 3) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie [kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi](#), które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw (Dz. U. z 2017 r. poz. 1655),

Podstawy prawne:

- 4) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających [podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej](#) uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności postępującej się językiem regionalnym (Dz. U. z 2017 r. poz.1627),
- 5) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki [dokumentacji przebiegu nauczania](#), działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1646),
- 6) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania [pomocy psychologiczno-pedagogicznej](#) w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 591).

ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe

art. 165

1. Osoby niebędące obywatelami polskimi korzystają z nauki i opieki w publicznych przedszkolach (...), a **podlegające obowiązkowi szkolnemu** korzystają z nauki i opieki w publicznych szkołach podstawowych, publicznych szkołach artystycznych oraz w publicznych placówkach, w tym placówkach artystycznych, na **warunkach dotyczących obywateli polskich**.
2. Osoby niebędące obywatelami polskimi, podlegające **obowiązkowi nauki**, korzystają z nauki i opieki w publicznych szkołach ponadpodstawowych **na warunkach dotyczących obywateli polskich do ukończenia 18 lat lub ukończenia szkoły ponadpodstawowej**.

ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe

art. 165

3. Na warunkach dotyczących obywateli polskich z nauki w publicznych szkołach dla dorosłych, publicznych szkołach policealnych, publicznych szkołach artystycznych, publicznych placówkach i publicznych kolegiach pracowników służb społecznych oraz z kształcenia ustawicznego w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych korzystają:

- 1) obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej, (...), a także członkowie ich rodzin posiadający prawo pobytu lub prawo stałego pobytu;
- 2) osoby pochodzenia polskiego w rozumieniu przepisów o repatriacji;
- 3) osoby, którym udzielono zezwolenia na pobyt stały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) osoby posiadające ważną Kartę Polaka;
- 5) osoby, dla których uprawnienie takie wynika z umów międzynarodowych;
- 6) osoby, którym nadano status uchodźcy oraz członkowie ich rodzin;
- 7) osoby posiadające zgodę na pobyt tolerowany;
- 8) osoby, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych, oraz członkowie ich rodzin;
- 9) osoby, którym udzielono ochrony uzupełniającej, oraz członkowie ich rodzin;
- 10) osoby korzystające z ochrony czasowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 11) osoby, którym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielono zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej;
- (...)
- 14) osoby, które posiadają kartę pobytu z adnotacją "dostęp do rynku pracy", wizę Schengen lub wizę krajową wydaną w celu wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe

art. 165

5. Osoby niebędące obywatelami polskimi niewymienione w ust. 3 mogą korzystać z nauki w publicznych szkołach dla dorosłych, publicznych szkołach policealnych, (...), publicznych kolegiach pracowników służb społecznych oraz z kształcenia ustawicznego w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych:
- 1) jako stypendyści otrzymujący stypendium przyznane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
 - 2) jako stypendyści otrzymujący stypendium przyznane przez organ prowadzący szkołę lub placówkę, przez dyrektora szkoły lub placówki;
 - 3) na warunkach odpłatności.

ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe

art. 165

7. Osoby niebędące obywatelami polskimi, podlegające obowiązkowi szkolnemu lub **obowiązkowi nauki, które nie znają języka polskiego** albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki, mają prawo do **dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego**. Dodatkową naukę języka polskiego dla tych osób organizuje organ prowadzący szkołę.
8. Osoby, o których mowa w ust. 7, mają prawo **do pomocy udzielanej przez osobę władającą językiem kraju pochodzenia**, zatrudnioną w charakterze pomocy nauczyciela przez dyrektora szkoły. **Pomocy tej udziela się nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy.**

ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe

art. 165

9. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 7, przysługuje także osobom będącym obywatelami polskimi, podlegającym obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, które nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki; osoby te korzystają z uprawnienia, o którym mowa w ust. 7, nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy.
10. Osoby, o których mowa w ust. 7 i 9, mogą korzystać z dodatkowych zajęć wyrównawczych w zakresie przedmiotów nauczania organizowanych przez organ prowadzący szkołę, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy.

ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe

art. 4

Ilekroć w dalszych przepisach jest mowa bez bliższego określenia o:

(...)

- 13) **oddziale przygotowawczym** - należy przez to rozumieć **oddział szkolny dla osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi**, podlegających obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw, które **nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki**, jak również **wykazują zaburzenia w komunikacji oraz trudności adaptacyjne związane z różnicami kulturowymi** lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, co wymaga dostosowania procesu i organizacji kształcenia do ich potrzeb i możliwości edukacyjnych, zorganizowany zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 165 ust. 16 pkt 2;

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 r.
w sprawie **kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób
będących obywatelami polskimi.....**

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) **szkole za granicą** - należy przez to rozumieć szkołę funkcjonującą w systemie oświaty innego państwa;

(...)

- 3) **dokumentach** - należy przez to rozumieć:

a) **świadectwo, zaświadczenie lub inny dokument stwierdzające ukończenie szkoły lub kolejnego etapu edukacji za granicą lub**

rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 r.
w sprawie **kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz
osób będących obywatelami polskimi.....**

- b) świadectwo, zaświadczenie lub inny dokument wydane przez szkołę za granicą, **potwierdzające uczęszczanie ucznia przybywającego z zagranicy do szkoły za granicą i wskazujące klasę lub etap edukacji**, który uczeń ukończył w szkole za granicą, oraz **dokument potwierdzający sumę lat nauki szkolnej ucznia lub pisemne oświadczenie dotyczące sumy lat nauki szkolnej ucznia**, złożone przez rodzica ucznia albo pełnoletniego ucznia, jeżeli ustalenie sumy lat nauki szkolnej nie jest możliwe na podstawie świadectwa, zaświadczenia lub innego dokumentu;
- 4) **miejscu zamieszkania ucznia** - należy przez to rozumieć miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ucznia przybywającego z zagranicy;

Ustawa z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (Dz. U. z 2011 r. Nr 43 poz. 224, z późn. zm.),

*W miarę możliwości dokumenty, na podstawie których dziecko/uczeń przyjmowany są do przedszkola/szkoły winny być przetłumaczone na język polski. **Prawo nie wymaga, aby był to tłumacz przysięgły.***

art. 4. Język polski jest językiem urzędowym:

- 1) konstytucyjnych organów państwa;
- 2) organów jednostek samorządu terytorialnego i podległych im instytucji w zakresie, w jakim wykonują zadania publiczne;
- (...)
- 4) instytucji powołanych do realizacji określonych zadań publicznych;

art. 9. Język polski jest językiem nauczania oraz językiem egzaminów i prac dyplomowych w szkołach publicznych i niepublicznych wszystkich typów oraz w placówkach oświatowych i innych instytucjach edukacyjnych, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 r.
w sprawie **kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi.....**

w

Dziecko przybywające z zagranicy jest przyjmowane do publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej lub publicznej innej formy wychowania przedszkolnego na warunkach i w trybie postępowania rekrutacyjnego dotyczących obywateli polskich (...)

Uczeń przybywający z zagranicy jest przyjmowany do:

1) klasy **I, II-VIII** publicznej szkoły podstawowej, której ustalono obwód, właściwej ze względu na miejsce zamieszkania ucznia - **z urzędu** (...),

Uczeń przybywający z zagranicy **jest kwalifikowany** do odpowiedniej klasy lub na odpowiedni semestr oraz przyjmowany do:

1) publicznego **liceum** ogólnokształcącego - **na podstawie dokumentów**,

2) publicznej szkoły ponadpodstawowej prowadzącej **kształcenie zawodowe**, z wyjątkiem szkoły policealnej - **na podstawie dokumentów** i **zaświadczenia lekarskiego** zawierającego orzeczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia praktycznej nauki zawodu, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 2 ustawy,

rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 r.
w sprawie **kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz
osób będących obywatelami polskimi.....**

§ 12.

1. Jeżeli uczeń przybywający z zagranicy **nie może przedłożyć dokumentów**, zostaje zakwalifikowany do odpowiedniej klasy lub na odpowiedni semestr lub rok kształcenia oraz przyjęty do publicznej szkoły lub publicznej placówki artystycznej **na podstawie rozmowy kwalifikacyjnej**.
2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do publicznych szkół policealnych.
3. (...) Rozmowę kwalifikacyjną **przeprowadza dyrektor publicznej szkoły lub publicznej placówki artystycznej, z udziałem, w razie potrzeby, nauczyciela lub nauczycieli**.
4. W przypadku ucznia przybywającego z zagranicy, który nie zna języka polskiego, **rozmowę kwalifikacyjną przeprowadza się w języku obcym, którym posługuje się uczeń**. W razie potrzeby należy zapewnić w rozmowie kwalifikacyjnej udział osoby władającej językiem obcym, którym posługuje się uczeń.

rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 r.
w sprawie **kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz
osób będących obywatelami polskimi.....**

§ 17.

1. Dla uczniów przybywających z zagranicy, podlegających obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, którzy **nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki**, organ prowadzący szkołę organizuje w szkole, w której uczeń realizuje naukę zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego, **dodatkową, bezpłatną naukę języka polskiego w formie dodatkowych zajęć lekcyjnych z języka polskiego.**
2. Dodatkowe **zajęcia lekcyjne z języka polskiego są prowadzone indywidualnie lub w grupach** w wymiarze pozwalającym na opanowanie języka polskiego w stopniu umożliwiającym udział w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych, **nie niższym niż 2 godziny lekcyjne tygodniowo.**
3. Tygodniowy rozkład oraz wymiar godzin dodatkowych zajęć lekcyjnych z języka polskiego **ustala, w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę, dyrektor szkoły**, w której są organizowane te zajęcia.

rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 r.
w sprawie **kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz
osób będących obywatelami polskimi.....**

§ 18.

1. Dla uczniów wymienionych w § 17 ust. 1, w odniesieniu do których nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne z danego przedmiotu stwierdzi konieczność uzupełnienia różnic programowych z tego przedmiotu, organ prowadzący szkołę organizuje w szkole dodatkowe zajęcia wyrównawcze z tego przedmiotu.
 2. Dodatkowe zajęcia wyrównawcze z danego przedmiotu są prowadzone indywidualnie lub w grupach, w formie dodatkowych zajęć lekcyjnych z tego przedmiotu, w wymiarze 1 godziny lekcyjnej tygodniowo.
- (...)

§ 19.

Łączny wymiar godzin zajęć lekcyjnych, o których mowa w § 17 ust. 2 i § 18 ust. 2, nie może być wyższy niż 5 godzin lekcyjnych tygodniowo w odniesieniu do jednego ucznia.

rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r.
w sprawie zasad organizacji i udzielania **pomocy psychologiczno-
pedagogicznej** w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

§ 3.

1. **Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana uczniowi w przedszkolu, szkole i placówce** polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w przedszkolu, szkole i placówce, **w celu wspierania potencjału rozwojowego ucznia i stwarzania warunków do jego aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu przedszkola, szkoły i placówki oraz w środowisku społecznym.**
2. Potrzeba objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu, szkole i placówce wynika w szczególności:
(...)
 - 7) **z deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych;**
 - 12) **z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą.**

rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających **podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, językowej** uczniów ...

§ 1.

1. Przedszkola, szkoły i placówki publiczne umożliwiają uczniom należącym do mniejszości narodowych i etnicznych (...) **podtrzymywanie i rozwijanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej** przez prowadzenie:
 - 1) **nauki języka mniejszości narodowej lub etnicznej**, zwanego dalej "językiem mniejszości" oraz języka regionalnego;
 - 2) **nauki własnej historii i kultury**.
2. Szkoły publiczne mogą prowadzić dla uczniów należących do mniejszości narodowych **naukę geografii państwa**, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, w wymiarze do 30 godzin na II etapie edukacyjnym i **do 15 godzin w liceum ogólnokształcącym, technikum, branżowej szkole I stopnia**, jeżeli organ prowadzący szkołę przyzna godziny na realizację tej nauki

rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających **podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej** uczniów...

§ 2.

1. Naukę języka mniejszości lub języka regionalnego w przedszkolu lub oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej oraz naukę języka mniejszości lub języka regionalnego i naukę własnej historii i kultury w szkole **organizuje odpowiednio dyrektor przedszkola lub szkoły, na wniosek złożony przez rodziców dziecka lub ucznia albo pełnoletniego ucznia.**
(...)
5. **Złożenie wniosku, o którym mowa w ust. 1, jest równoznaczne z:**
 - 1) w przypadku nauki języka mniejszości lub języka regionalnego - zaliczeniem tych zajęć **do obowiązkowych zajęć edukacyjnych ucznia;**
 - 2) w przypadku nauki własnej historii i kultury - zaliczeniem tych zajęć do dodatkowych zajęć edukacyjnych ucznia.

rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających **podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej** uczniów...

§ 6.

Przed rozpoczęciem nauki języka mniejszości lub języka regionalnego oraz nauki własnej historii i kultury **dyrektor szkoły informuje rodziców**, którzy złożyli wniosek, o którym mowa w § 2 ust. 1, o:

- 1) celu prowadzonych zajęć i ich miejscu w tygodniowym rozkładzie zajęć;
- 2) **informacjach odnotowywanych w dokumentacji przebiegu nauczania, na świadectwach szkolnych promocyjnych, świadectwach ukończenia szkoły** oraz świadectwach dojrzałości - w przypadku udziału ucznia w zajęciach z języka mniejszości lub języka regionalnego;
- 3) **warunkach i sposobie oceniania i klasyfikowania ucznia** z zajęć z języka mniejszości lub języka regionalnego oraz nauki własnej historii i kultury, a także wpływie oceny z zajęć z języka mniejszości lub języka regionalnego na promowanie ucznia do klasy programowo wyższej oraz ukończenie szkoły;

rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających **podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej** uczniów...

§ 14.

Poczucie **tożsamości religijnej uczniów** jest podtrzymywane przez organizację nauki religii zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki **dokumentacji przebiegu nauczania**, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji

§ 6.

W przypadku gdy dziecko, uczeń, słuchacz lub wychowanek nie posiada numeru PESEL, do księgi ewidencji, o której mowa w § 3 ust. 1, księgi uczniów, księgi słuchaczy i księgi wychowanków zamiast numeru PESEL wpisuje się serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość.

§ 7.

Wpisów w księdze ewidencji, o której mowa w § 3 ust. 1, księdze uczniów, księdze słuchaczy i księdze wychowanków dokonuje się na podstawie dowodów osobistych lub innych dokumentów tożsamości rodziców albo pełnoletniego ucznia, słuchacza albo wychowanka, innych dokumentów zawierających dane podlegające wpisowi do odpowiedniej księgi oraz informacji przekazanych przez organ gminy lub dyrektora innej szkoły lub placówki.

opracowanie:

Barbara Zatorska

Kuratorium Oświaty w Poznaniu

Wydział Nadzoru Pedagogicznego

maj 2019 r.